

एवमधनस्यमहत्फलमुक्त्वा सधनानामप्याहत्रिभिः समुद्धरंति दारिद्र्यादुत्तारयंति विप्रमित्युपलक्षणं मत्परायणयंकमपि ॥४३॥ राज्ञस्यावश्यं
कमेतदित्याह सर्वा इति ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ सर्वेषामापदृत्तीराह सीदन्निति त्रिभिः पण्यैर्विक्रयार्हैः ननुसुरालवणाद्यैः तत्राप्यापदाक्रांतश्चेत्स्वद्वेन
क्षत्रियवृत्त्यावा यद्यपि गौतमो नंतरां पापीयसी वृत्तिमातिष्ठेदिति स्मरन् स्वङ्गधारणं पण्यविक्रयात् श्रेष्ठं मन्यते तथाऽपि हिंसातो वणिग्वृत्तिरेव श्रेष्ठेति
भगवतो मतम् ननु श्ववृत्त्यानीचसेवया ॥ ४६ ॥ तत्राप्यापदि मृगयया विप्ररूपेण वा अव्यापनादिना ॥ ४७ ॥ कारवः प्रतिलोमजविशेषाः बु
रुडादयः तेषां वृत्तिकटादिक्रियाम् आपदुत्तीर्णस्तु नानुकल्पेन वर्तेतेत्याह कच्छादिति ॥ ४८ ॥ तदेवं वृत्तिव्यवस्थामुक्त्वा पुनर्गृहस्थस्यावश्यकाम्

समुद्धरंतिये विप्रं सीदंतं मत्परायणम् ॥ तानुद्धरिष्ये न चिरादापद्भ्यो नौरिवार्णवात् ॥ ४३ ॥ सर्वाः समुद्धरेद्रा
जापिते वव्यसनात् प्रजाः ॥ आत्मानमात्मना धीरो यथा गजपतिर्गजान् ॥ ४४ ॥ एवं विधो नरपतिर्विमानेना
र्कवर्चसा ॥ विधूयेहा शुभं कृत्स्नमिद्रेण सह मोदते ॥ ४५ ॥ सीदन्विप्रो वणिग्वृत्त्या पण्यैरेवापदंतरेत् ॥ स्वद्वेन वा
पदाक्रांतो न श्ववृत्त्या कथंचन ॥ ४६ ॥ वैश्यवृत्त्या तुराजन्यो जीवेन्मृगययापदि ॥ चरेद्वा विप्ररूपेण न श्ववृत्त्या
कथंचन ॥ ४७ ॥ शूद्रवृत्तिं भजेद्वैश्यः शूद्रः कारुकटक्रियाम् ॥ कच्छान्मुक्तो न गत्येण वृत्तिलिप्से तत्कर्मणा
॥ ४८ ॥ वेदाध्यायस्वधास्वाहाबल्यन्नाद्यैर्यथोदयम् ॥ देवर्षिपितृभूतानि मद्रूपाण्यन्वहं यजेत् ॥ ४९ ॥ यदृ
च्छोपपन्नेन शुक्लेनोपार्जितेन वा ॥ धनेनापीडयन् भृत्यान् यायेनैवाहरेत्क्रतून् ॥ ५० ॥ कुटुंबेषु न सज्जेत न
प्रमाद्येत्कुटुंब्यपि ॥ विपश्चिन्तन् श्वरं पश्येददृष्टमपि दृष्टवत् ॥ ५१ ॥ पुत्रदारासंबंधूनां संगमः पांथसंगमः ॥ अनु
देहं वियंत्येते स्वप्नो निद्रानुगो यथा ॥ ५२ ॥

नपंचयज्ञानाह वेदाध्ययनं ब्रह्मयज्ञः तेन ऋषीन् स्वधाकारेण पितृन् स्वाहाकारेण
देवान् बलिहरणेन भूतानि अन्नाद्यैरन्नोदकादिभिर्मनुष्यानि तिज्ञातव्यम् यथोदयं विभवानुसारतः तेष्वीश्वरवृष्टिं विधत्ते मद्रूपाणीति ॥ ४९ ॥ आव
श्यकं धर्ममुक्त्वा शक्त्यनुसारं धर्ममाह यदृच्छया उद्यमं विना उपार्जितेन वा शुक्लेन स्ववृत्त्या लब्धेन शुद्धेन वा धनेन भृत्यान्पोष्यान् ॥ ५० ॥ गृहस्थ
स्यापि निवृत्तिनिष्ठामेवाह कुटुंबेष्विति त्रिभिः न प्रमाद्येत् ईश्वरनिष्ठायां प्रमत्तो न भवेत् ननु दृष्टादृष्टार्थकर्मसक्तस्य कथमप्रमादः विचारेणेत्याह वि
पश्चिदिति ॥ ५१ ॥ तत्रापि दृष्टेष्वासक्तेरधिकत्वात् तेषां श्वरतां प्रपंचयति पुत्रादीनामेकत्र संगमः पांथानां प्रपायां संगम इव तत्र हेतुः अनुदेहं प्रतिदे
हमेते वियंति नश्यंति निद्रानुवर्ती स्वप्नो निद्राऽपाये यथा इति ॥ ५२ ॥